ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการไร้ที่คินทำกินของชาวชนบท

ในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาวปาริชาติ รายนารี

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คร. เคช กาญจนางกูร ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญญา กุนที่กาญจน์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย ชูสุวรรณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลัก3 ประการคือ 1) ศึกษาวิเคราะห์หาปัจจัยที่มี
ผลต่อการไร้ที่ดินทำกินหรือการมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองของชาวชนบทระหว่างครัวเรือนที่ไร้
ที่ดินทำกินและครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองในอำเภอสันทราย และอำเภอไชยปราการ
ของจังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานภาพทางค้านประชากรและเศรษฐกิจของ
ครัวเรือนในชนบท ระหว่างครัวเรือนที่ไร้ที่ดินทำกินและครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองใน
อำเภอสันทราย และอำเภอไชยปราการของจังหวัดเชียงใหม่ 3) ศึกษาถึงความคิดเห็นและแนวทาง
ในการแก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของชาวชนบท ระหว่างครัวเรือนที่ไร้ที่ดินทำกินและครัว
เรือนมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองในอำเภอสันทรายและอำเภอไชยปราการของจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาวิเคราะห์ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์หัวหน้าครัว เรือนตัวอย่างจำนวน 430 ตัวอย่าง จำแนกเป็นครัวเรือนตัวอย่างที่ได้จากอำเภอสันทราย จำนวน 215 ตัวอย่าง ประกอบด้วยครัวเรือนไร้ที่ดินทำกิน 120 ตัวอย่าง และครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินเป็นของ ตนเอง 95 ตัวอย่าง ส่วนที่เหลืออีก 215 ครัวเรือนเป็นครัวเรือนตัวอย่างที่ได้จากอำเภอไชยปราการ ประกอบด้วยครัวเรือนไร้ที่ดินทำกิน 115 ตัวอย่าง และครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง 100 ตัวอย่าง

การศึกษาวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการไร้ที่คืนทำกินของชาวชนบทได้ใช้เทคนิคการ วิเคราะห์ตามแบบจำลองโลจิต (Logit model) โดยวิธีการประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates Method) ในส่วนการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานภาพทางด้าน ประชากรและเศรษฐกิจระหว่างครัวเรือนไร้ที่ดินทำกินกับครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ได้ใช้เทคนิคการทดสอบหาค่า t (T-test) และสำหรับการวิเคราะห์ความคิดเห็น และแนวทางในการ แก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกินได้วิเคราะห์ด้วยตารางแจกแจงความถี่และอัตราส่วนร้อยละ

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1.ปัจจัยหรือตัวแปรอิสระที่มีผลทำให้เกิดการไร้ที่ดินทำกินทั้งในอำเภอสันทรายและ อำเภอไซยปราการมี 2 ประการคือขนาดของที่ดินทำกินที่มีหรือเคยมี และจำนวนหนี้สินของครัว เรือน กล่าวคือครัวเรือนที่มีหรือเคยมีที่ดินทำกินขนาดเล็ก และการมีหนี้สินจำนวนมากมีโอกาสเกิด การไร้ที่ดินทำกินสูง ส่วนกุณสมบัติของที่ดินทำกิน เป็นปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการไร้ที่ดินทำกิน เฉพาะในอำเภอไซยปราการเท่านั้น กล่าวคือคุณสมบัติของที่ดินทำกินที่ไม่มีน้ำในฤดูแล้งหรือที่ คอนมีโอกาสเกิดการไร้ที่ดินทำกินสูง

2.ปัจจัยหรือตัวแปรทางค้านประชากรได้แก่ ขนาดของครัวเรือนและอัตราส่วนร้อยละ ของแรงงานในครัวเรือนระหว่างครัวเรือนไร้ที่ดินทำกินกับครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างใดทั้งในอำเภอสันทรายและอำเภอไชยปราการ ส่วนปัจจัยหรือตัวแปร ทางค้านเศรษฐกิจได้แก่ขนาดของที่ดินที่ใช้ทำกิน มูลค่าทรัพย์สินทั้งหมดของครัวเรือน รายได้ทั้ง หมดของครัวเรือน รายได้เฉลี่ยต่อหัว รายจ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนและจำนวนหนี้สินของ ครัวเรือน ไร้ที่ดินทำกินมีค่าน้อยกว่าครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองทั้งในอำเภอสันทราย และอำเภอไชยปราการ

3.ครัวเรือนไร้ที่ดินทำกิน และครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองทั้งในอำเภอสัน ทรายและอำเภอไชยปราการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นและมีข้อเสนอแนะแนวทางในปัญหาการไร้ ที่ดินทำกินคล้ายคลึงกันกล่าวคือ ในส่วนของความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าการไร้ที่ดินทำกินเกิด จากการขายที่ดินทำกิน และการไม่มีที่ดินทำกินมาตั้งแต่พ่อ แม่เป็นสำคัญ สำหรับข้อเสนอแนะ แนวทางในการแก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกิน ส่วนใหญ่เสนอแนะว่าควรมีการปฏิรูปที่ดินทำกิน หรือจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ชาวชนบทที่มีปัญหาเรื่องการไร้ที่ดินทำกิน ควรมีการจัดหางานหรือ สร้างงานในหมู่บ้าน เพิ่มราคาผลผลิตทางการเกษตรให้สูงขึ้น ลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรให้ต่ำลงให้ทุนการศึกษาแก่บุตรของเกษตรกร ลดอัตราคอกเบี้ยเงินกู้ และปรับค่าจ้างแรงงานขั้น ต่ำให้สูงขึ้น ตามลำดับ

Thesis Title

Factors Affecting Landlessness among Rural People in

Chiang Mai Province

Author

Miss Parichat Rainaree

M.Econ

Economics

Examining Committee: Assoc. Prof. Dr.Decha

Karnjanangkura

Chairman

Asst. Prof. Kanya

Kunthikan

Member

Asst. Prof. Thongchai

Shusuwan

Member

Abstract

The three main objectives of this reserch are: 1) to study and analyze the and landownership between factors of landlessness landlessness landownership households at Sansai and Chaiprakarn areas in Chiang Mai, 2) to analyze and compare the demographic and economic status in rural families between landlessness households and landownership households at Sansai and Chaiprakarn areas in Chiang Mai, 3) to study the opinions and the ways to solve problem about the landlessness of rural people between landlessness households and landownership households at Sansai and Chaiprakarn areas in Chiang Mai.

The primary data was collected by interviewing the head of 430 households. From the Sansai area 215 samples were collected with 120 landlessness household samples and 95 landownership samples. The remaining 215 samples were collected from the Chaiprakarn area with 115 landlessness household samples and 100 landownership samples.

The analyzation found the factors which effect the landlessness rural people along with Logit Model by using Maximum Likelihood Estimates Method. For comparing the demographic and economic status between landlessness households and landownership households the T-test technique was used. For the opinions and the ways to solve the landlessness problem frequency and percentage ratio tables were used.

The results of the studying can conclude as this following;

- 1) The factors or independent variables which effect the landlessness in the Sansai and Chaiprakarn areas are the size of land owned now or once and the amount of household debt. The household which is owning or has owned a small land size, and has too many debt takes a high risk of landlessness. For the land household condition effect the landlessness only in the Chaiprakarn area. If the land household condition has no water in the summer, or is in a high land the chance for landlessness increases.
- 2) Both Sansai and Chaiprakarn areas, the factors or varaiables for the demographic status are the household size and percentage of household laber between landlessness households and landownership households. There was no significant difference. The economic status variables were: the size of farmland for cultivation, the total household asset value, the total household income, the per capita income, the total expenditure for household consuming, and the amount of household debt of the landlessness households are significantly less than the landownership households.
- 3) Both Sansai and Chaiprakarn areas, most of people from the landlessness household and the landownership household gave the similar opinion, suggestions and the ways to solve the problem of landlessness. For the opinions the problem of landlessness occurs because of selling land and consequently they do not have land since their parents' generation. For the suggestions and the ways to solve this problem were: a resolution for rural people with land problems, creating an organization for working in the village, increasing prices of the agricultural products, decreasing the capital in production, giving scholarships for farmer's children, decreasing the interest rate for borrowing money, and raising the minimum wage.